

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-144/19-V
Датум: 19. април 2019. године
Крагујевац

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 75. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14 – пречишћен текст) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца, као допуну

- Предлог одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина"

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите, као допуну, Предлог одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина", за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-дина Николу Рибарића, начелника Градске управе за здравствену и социјалну заштиту.

ПРЕДСЕДНИК,
Радомир Николић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-144/19-V
Датум: 19. април 2019. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др.закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15-пречишћен текст) и члана 36. став 7. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 23/16), на седници одржаној дана 19. априла 2019. године, донело је

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина"

I Утврђује се Предлог одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина" који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца у сарадњи са Заводом за стоматологију Крагујевац, као учесником у систему јавног здравља.

II Упућује се Предлог одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина", Скупштини града Крагујевца, на разматрање и одлучивање.

III За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Никола Рибарић, начелник Градске управе за здравствену и социјалну заштиту.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина" (у даљем тексту: Закључак) садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 25/15-пречишћен текст) и члану 36. став 7. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 23/16), којима је утврђено да је Градско веће предлагач одлука које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима, о прихватању одређених предлога, односно нацрта аката.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина", Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

Председник,

Радомир Николић,с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
**Градска управа за
здравствену и социјалну заштиту**
Број: XVII-201/19
Датум: 18.април 2019.године
К р а г у ј е в а ц

ГРАДСКО ВЕЋЕ
- Председнику -

Предмет: Нацрт одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина";

Градска управа за здравствену и социјалну заштиту, припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези са чланом 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије" број: 129/2007, 83/2014-др. закон и 101/2016-др.закон), чланом 44. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број: 25/2015- пречишћен текст), чланом 3. став 1. тачка 1. Одлуке о Градским управама града Крагујевца ("Сл.лист града Крагујевца" број: 25/2015- пречишћен текст, 44/2015, 34/2016 и 30/2017):

- Нацрт одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина";

Нацрт одлуке израђен је у складу са законом и правно-технички је усаглашен.

Предлаже се Никола Рибарић, начелник Градске управе за здравствену и социјалн заштиту, за представника предлагача на седници Градског већа.

НАЧЕЛНИК
Никола Рибарић,с.р.

Скупштина града Крагујевца на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Сл. гласник РС“, број 15/16) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 24/14-пречишћен текст), на седници одржаној дана _____ 2019. године, донела је

**ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА
"ПРОМОЦИЈА ОРАЛНОГ ЗДРАВЉА ДЕЦЕ
ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА ИЗ РУРАЛНИХ СРЕДИНА"**

I Доноси се Програм "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина" (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца у сарадњи са Заводом за стоматологију Крагујевац, као учесником у систему јавног здравља.

II Програм је саставни део ове одлуке.

III Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

IV Ову одлуку објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

**СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
Број:
У Крагујевцу, 2019.године**

ПРЕДСЕДНИК,

Мирослав Петрашиновић

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о доношењу Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина" садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Сл. гласник РС“, број 15/16) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14-пречишћен текст), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке, којима на општи начин уређује питања из своје надлежности.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, као део системског приступа решавању водећих јавно-здравствених проблема на локалном нивоу, у складу са предлогом Института за јавно здравље Крагујевац и Завода за стоматологију Крагујевац, на основу анализе здравственог стања становништва града Крагујевца.

Средства за реализацију Програма "Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина" обезбеђују се у буџету града Крагујевца за 2019.годину.

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Број: 01-2687
дана 19.04 го 19 год
КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМ

Промоција оралног здравља деце предшколског
узраста из руралних средина

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344
1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs giro account: 840-340667-22

УВОД

Светска здравствена организација наглашава да болести уста и зуба представљају један од водећих јавно-здравствених проблема на глобалном нивоу. На светском конгресу стоматолога одржаном у Токију 2015. године у организацији СЗО-а и Јапанске стоматолошке асоцијације, усвојена је декларација у којој се између осталих активности наводи да је неопходна интеграција промоције оралног здравља у програм превенције хроничних незаразних болести ради препознавања заједничких фактора ризика и унапређења квалитета живота.

Током двадесетог века Америчка стоматолошка асоцијација препознала је значај јавног здравља у стоматологији као јединствену област чији стручњаци су више фокусирани на проблеме оралног здравља у заједници и међу становништвом него на појединачне пацијенте. Орално јавно здравље обезбеђује контролу оралног здравља становништва, развој политике, превенцију болести и промоцију здравља у заједници, као и пружање подршке у стручности и руковођењу стоматолошком здравственом заштитом. Орално јавно здравље дефинисано је као „наука и уметност превенције и контроле болести као и промоције оралног здравља кроз напоре заједнице“ до тога да је „превентивна област која се бави проценом стоматолошких здравствених потреба и унапређењем оралног здравља становништва више него појединца

Документ „Глобални циљеви за орално здравље 2020“ који је сачињен у сарадњи СЗО и Светске стоматолошке федерације садржи 16 циљева чијим остварењем би се значајно унапредило стање оралног здравља из свих углова посматрања.

Болести које значајно оптерећују орално здравље су каријес и перидонталне болести. У свету 60–90% школске деце и близу 100% одраслог становништва има зубни квар; обољења потпорног апарата зуба која могу довести до губитка зуба присутна су код 15–20% светске популације старости од 35 до 44 године, а трећина становништва старости од 65 до 74 године нема ниједан зуб. У Европском региону Светске здравствене организације, проценат шестогодишњака који имају каријес варира од 20 до 90% у зависности од земље. Према резултатима истраживања које је спроведено на национално репрезентативном узорку 2013. године, само 8,3% становника Србије старијег од 25 година има све своје зубе, а мање од половине (45,6%) становништва процењује стање својих зуба и усне дупље као добро. Резултати многобројних студија указују на постојање водећих фактора ризика који су заједнички за сва поднебља, а то су: социо-економски, културолошки и фактори везани за дијететски режим, начин исхране, као и навике у одржавању оралне хигијене. Посебно су угрожени становници нижег образовног статуса и лошег материјалног стања који у значајно већем проценту сопствено орално здравље процењују као лоше и у значајно мањем проценту редовно перу зубе.

Анализа каријеса у предшколским установама и изван њих установила је два пута мању преваленцију код деце која бораве у вртићу и поред доказане веће могућности ширења мутантног стрептокока са једног детета на друго у колективу. Тежи облици болести доказани су чешћи код деце која не иду у вртић, а као разлог томе наводи се уброчена исхрана и интензиван здравствено-васпитни рад са децом у предшколским установама, у који су поред педагога кључени и стоматолози. Ово указује на потребу изналагања начина да се повећа обухват становника из ових циљних група здравственоваспитним радом и превентивним стоматолошким прегледима.

Истраживање „Понашање у вези са здрављем код деце школског узраста“ које је Институт за јавно здравље Србије спровео 2017. године на национално репрезентативном узорку је показало да навику свакодневног прања зуба чешће од једном дневно има око две трећине анкетираних школске деце (70,9%), значајно више девојчица него дечака (82,6% према 59,9%). Истраживање је показало да дечаци седмог разреда основне школе најређе перу зубе свакодневно (55,8%), а најчешће ученице првог разреда средње школе (85,2%). Ово указује на потребу интензивирања здравственоваспитног рада на тему значаја и очувања оралног здравља и у старијим разредима основних школа.

Превенција оралних обољења започиње скретањем пажње јавности о значају оралног здравља. Она се спроводи за време пренаталног, перинаталног и наставља се на постнатални период мајке и одојчета у контексту породице и предшколских програма.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Очување оралног здравља деце предшколског узраста (у руралним срединама на територији Града Крагујевца) раним откривањем поремећаја као и спречавање настанка нових поремећаја применом превентивних мера.

Специфични циљеви:

1. Смањење броја деце са каријесом или неким другим поремећајем оралног здравља
2. Едукација родитеља за помоћ деци у очувању оралне хигијене
3. Едукација деце за правилно прање зуба
4. Едукација родитеља о правилној исхрани деце као значајном фактору за очување оралног здравља.

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2019. годину и то:

1. Стоматолошким прегледом утврдити број деце која имају каријес
2. Стоматолошким прегледом утврдити број кариозних зуба
3. Стоматолошким прегледом утврдити број деце са повредама оралне регије (санираним и несанираним)
4. Стоматолошким прегледом утврдити број деце са ортодонтским аномалијама
5. Групне и индивидуалне едукације родитеља за помоћ деци у очувању оралног здравља
6. Групна и индивидуална едукација деце о одржавању оралне хигијене односно правилног прања зуба.
7. Групна и индивидуална едукација родитеља о правилној исхрани деце као значајном фактору у очувању оралног здравља.
8. Индивидуални здравствено-васпитни рад са родитељима деце којима су неопходне стоматолошке интервенције.

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Промоција оралног здравља деце предшколског узраста је намењена и деци и родитељима, јер би родитељи кроз примарну социјализацију требало да утичу на формирање здравих стилова живота, добрих хигијенских навика и морају вршити контролу и помоћ деци за одржавање оралне хигијене. Минимални број деце који би био оухваћен програмом износи 500 (и исто толико родитеља). Пројектом би била обухваћена два аспекта-контролни стоматолошки прегледи и здравствено васпитни рад.

Контролне стоматолошке прегледе обављале би 2 стручне стоматолошке екипе, састављене од доктора стоматологије и стоматолошког техничара (из Завода за стоматологију), док би здравствено-васпитни рад везан за примарну превенцију спроводили здравствени професионалци Института за јавно здравље Крагујевац.

Здравствено-васпитни рад би се организовао на више нивоа:

- Здравствено-васпитни рад са децом у циљу очувања оралног здравља
- Здравствено-васпитни рад са родитељима и децом
- Здравствено-васпитни рад са родитељима деце којима су неопходне стоматолошке интервенције.

Индикатори који ће се пратити:

1. Број прегледане деце (код које су обављени превентивни прегледи) -500
2. Број деце обухваћених индивидуалним здравствено-васпитним радом - 500
3. Број деце обухваћених групним здравствено-васпитним радом - 500
4. Број родитеља обухваћених индивидуалним здравственим радом -250
5. Број родитеља обухваћених групним здравствено-васпитним радом – 250
6. Израда публикације - 1

Током спровођења активности утврдићемо број деце која имају каријес, број деце са ортодонтским аномалијама, број деце са повредама оралне регије

Гантограм

6.	Активности (описно наведите активности од којих се састоји услуга коју намерава да спроводите у пројекту) (назив)	Месеци (означите са X у ком месецу је предвиђено одвијање одређене активности из пројекта)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6.1	Припрема пројекта			x									
6.2	Организација теренског рада			x	x	x	x	x	x				
6.3	Медијске активности				x								x
6.4	Теренски рад					x	x	x	x	x	x		
6.5	Формирање базе										x	x	
6.6	Обрада резултата											x	
6.7	Здравствено-васпитни материјал			x	x						x	x	
6.8	Публикација											x	x

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Усвајање знања од стране родитеља и развијање позитивних ставова о очувању оралног здравља њихове деце.
- Усвајање ставова и знања деце предшколског узраста о значају очувања оралног здравља.
- Способност процене ризика и разумевања начина како се ти ризици могу смањити или избећи
- Утврђивање оралног статуса на узорку од 500 предшколаца може бити полазна основа за креирање превентивних програма из ове области прилагођени нашем поднебљу.

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

Потенцијални ризици:

- Слаб одазив родитеља
- Недовољна сарадња родитеља са здравственим професионалцима
- Неадекватна сарадња са локалном заједницом на терену
- Недостатак финансијских средстава

Начин превазилажења потенцијалних ризика:

- Здравствена едукација
- Тражење нових финансијских извора
- Склапање споразума са локалном заједницом

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о јавном здрављу
- Закон о здравственој заштити
- Статут града Крагујевца
- Национална стратегија за младе,
- Закон о безбедности хране,
- Закон о здравственом и социјалном осигурању,
- Стратегија за придруживање ЕУ,
- Стратегија одрживог развоја,
- Стратегија превенције и контроле хроничних незаразних болести.

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња директора средњих школа и тима за спровођење превентивних активности ИЗЈЗ Крагујевац
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице
- Превентивне програме спроводити као редовне радне активности

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Опис активности	Износ за 2019. годину (у дин.)	
	ИЗЈЗ Крагујевац	Завод за стоматологију Крагујевац
1		
Припрема здравствено-васпитног материјала	200000,00	200000,00
Стоматолошки прегледи деце	/	1180000,00
Групни здравствено-васпитни рад	/	200000,00
Индивидуални здравствено-васпитни рад	/	200000,00
Формирање базе и обрада резултата	100000,00	/
Припрема публикације	200000,00	100000,00
Медијске активности	/	/
Трошкови превоза	60000,00	60000,00
Укупно	560000,00	1.940000,00
Укупно	2.500 000,00	

Финансијска средства која се потражују од Града Крагујевца за реализацију програма „Промоција оралног здравља деце предшколског узраста из руралних средина,“ у 2019. години износе 2.500.000,00 динара.

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; Доц. др Драган Васиљевић

УЧЕСНИК У СИСТЕМУ ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

Завод за стоматологију Крагујевац, Змај Јовина 30, 34 000 Крагујевац; Др Зоран Кецојевић

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМАМА

1) Доктор медицинских наук-доцент, спец. Хигијене, ИЗЈЗ
2) Доктор медицинских наук, професор, спец. Хигијене, ИЗЈЗ
3) Доктор медицинских наук, доцент, спец. социјалне медицине ИЗЈЗ
4) Дипломирани струковни специјалиста геронтологије, ИЗЈЗ
5) Доктор стоматологије-специјалиста оралне хирургије, З. за стоматологију
6) Доктор стоматологије, З. за стоматологију
7) Доктор стоматологије, З. за стоматологију
8) ССС-здравствени техничар, З. за стоматологију
9) ССС-здравствени техничар, З. за стоматологију

В.Д. ДИРЕКТОРА ЗАВОДА ЗА СТОМАТОЛОГИЈУ

ДР ЗОРАН КЕЦОЈЕВИЋ,с.р.

В.Д. ДИРЕКТОРА ИЗ ЈЗ КРАГУЈЕВАЦ

ДОЦ. ДР ДРАГАН ВАСИЉЕВИЋ,с.р.